



TJÄNSTESKRIVELSE KFKS 2016/546

Kommunstyrelsen

# Överenskommelse om samverkan kring personer med missbruk och/eller beroende

#### Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar ingå föreslagen "Samverkan kring personer med missbruk och eller beroende - Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län".

Överenskommelsen gäller från och med 1 januari 2017 och tills vidare.

## **Sammanfattning**

Nacka kommun antog 2008 en överenskommelse kallad *Policy för att förebygga och behandla missbruk och beroende - Samverkan mellan kommunerna och landstinget i Stockholms län*. En omarbetning av policyn från 2008 var nödvändig med anledning av kunskapsläget, nya lagar och reviderade Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende (2015). I samband med revideringen har det tidigare begreppet policy ändrats till överenskommelse.

Syftet med överenskommelsen är att främja samverkan och samarbete mellan huvudmännen genom ett effektivt utnyttjande av huvudmännens resurser och gemensam verksamhets- och kunskapsutveckling mellan parterna. Syftet är även att uppnå bästa möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet för den enskilde som är i behov av huvudmännens insatser.

I överenskommelsen förslås en rad olika aktiviteter som kommunen åtar sig.

#### Ärendet

Socialnämnden behandlade vid sitt sammanträde den 18 oktober 2016, § 131, ett förslag om en överenskommelsen mellan kommunerna i Stockholms län och landstinget, som syftar till att främja samverkan och samarbete mellan parterna (som huvudmän) i arbetet



med personer som har missbruk och/eller ett beroende. Arbetet ska ske ett genom ett effektivt utnyttjande av huvudmännens resurser och gemensam verksamhets- och kunskapsutveckling mellan parterna. Syftet är även att uppnå bästa möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet för den enskilde som är i behov av huvudmännens insatser.

### Underlaget för socialnämndens beredning

Som underlag för nämndens förslag om att kommunen ska ingå överenskommelsen låg huvudsakligen följande.

Insatser för personer med missbruk och eller beroende ska ges med respekt för individens behov, särskilda förutsättningar och erfarenheter. Vården och stödet ska ges med god kvalitet och vara likvärdig, jämlik, jämställd och tillgänglig. Det kräver tillgång till ett brett utbud av kunskapsbaserade insatser som planeras tillsammans med den enskilde. Dessa faller inom både det sociala och det medicinska området. Samverkan och samarbete kring individen och dennes närstående har en central roll för att kommuner och landsting ska kunna genomföra sitt uppdrag och för att den enskilde ska få sammanhållna vård och stödinsatser. Stockholms läns samarbete kring personer med missbruk och eller beroende har sedan 1998 formulerats och antagits politiskt i kommunerna och landstinget genom gemensamma policydokument. En omarbetning av policyn från 2008 var nödvändig med anledning av kunskapsläget och reviderade Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende (2015).

En lagändring 2013 innebär att landstinget och kommunen enligt hälso- och sjukvårdslag (HSL) och socialtjänstlagen (SoL) ska ha gemensamma överenskommelser kring personer som missbrukar eller är beroende av alkohol, narkotika, andra beroendeframkallande medel, läkemedel eller dopningsmedel. Till skillnad från Stockholms läns tidigare policy ingår därmed läkemedel och dopning. I samband med revideringen har det tidigare begreppet policy ändrats till överenskommelse.

Utifrån den nationella ANDT-strategin som Nacka kommun föreslås att anta, är samverkansöverenskommelsen en fördjupning av det fjärde och det femte målområdet;

- 4. Kvinnor och män samt flickor och pojkar med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.
- 5. Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska

Det finns även en koppling mellan denna samverkansöverenskommelse och kommunens arbete mot våld i nära relation. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (SOFS 2014:4) innefattar både SoL och HSL. Enligt denna överenskommelse åtar sig kommunionerna och landstingen att gemensamt höja kunskapen inom området våld i nära relationer samt att systematiskt säkerställa att personal har kännedom om vart de kan hänvisa en vuxen våldsutsatt person.



Syftet med överenskommelsen är att främja samverkan och samarbete mellan huvudmännen genom ett effektivt utnyttjande av huvudmännens resurser och gemensam verksamhets- och kunskapsutveckling mellan parterna. Syftet är även att uppnå bästa möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet för den enskilde som är i behov av huvudmännens insatser.

I överenskommelsen förslås en rad olika aktiviteter som kommunen åtar sig se kapitel 6 i överenskommelsen, bilaga 3. Flera av åtagandena finns redan inom kommunen. Exempel på det är att verka för att utveckla arbetet med Samordnad individuell plan, (SIP) eller anställa särskild samordnare med uppdrag att koordinera vård för målgruppen vid upprättande av SIP. Anda åtaganden kommer att innebära arbetstid och engagemang från medarbetare och chefer. Exempelvis kommer kommunen behöva utarbeta flera rutiner som står beskrivna i överenskommelsen.

#### Ekonomiska konsekvenser

I underlaget för socialnämndens beredning anges att inga ekonomiska konsekvenser förutses.

#### Konsekvenser för barn

En stor andel barn växer upp med en närstående vuxen med missbruk och eller beroende. En förälders missbruk eller beroende har visat sig ge allvarligt försämrade förutsättningar i livet för barnen och påverkar deras hälsa, skolgång och kommande arbetsliv. Det är därför viktigt att insatser sätts in tidigt för barnet eller det väntade barnet och föräldrar för att minska risker för utveckling av ohälsa hos barnet. Nära samverkan mellan socialtjänst och mödra- och barnhälsovård (även barnhälsovård med särskild kompetens) samt mellan socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård är viktigt. Överenskommelsen kan bidra till att minska ohälsa för barn till föräldrar med missbruk och eller beroende.

# Stadsledningskontorets förslag

Överenskommelser som den nu aktuella ingås normalt sett av kommunstyrelsen. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar ingå föreslagen överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län och att den gäller från och med 1 januari 2017 och tills vidare.

## **Bilagor**

- 1. Socialnämndens beslut den 18 oktober 2016, § 131
- 2. Rekommendation missbruk beroende KSL; 2016-06-16
- 3. Samverkan kring personer med missbruk/beroende överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommuner i Stockholms län

Lena Dahlstedt Stadsdirektör Stadsledningskontoret Anders Fredriksson Social- och äldredirektör